

OLAY

(Borçlu Temerrüdü, Edimlerin İfası, Zarar Kalemleri, Cezai Şart)

DAVACI : A. Ltd. Şti.

DAVALI : K. A. Ş.

OLAYIN ÖZETİ

Davacı A. Ltd. Şti ile Davalı K. A. Ş. arasında 01.01.2014 tarihinde davacının (alıcının) sözleşme süresince karbondioksit gereksiniminin tümünü münhasıran davalıdan (satıcıdan) satın almasına ilişkin 2 yıl süreli bir sözleşme akdedilmiştir.

Sözleşme hükümlerine uyulmadığını iddia eden davacı ihtarnamesi, K. 5. Noterliği vasıtasıyla 22.01.2015 tarihinde davalı tarafa tebliğ edilmiştir. Buna göre, davacı avukatı, 31.12.2014 tarihine kadar müvekkiline 484,44 ton karbondioksit teslim edildiğini ifade etmiştir. Buna ilâveten, davacı avukatı, davalı tarafça teslim edilmediğini iddia ettiği 9.515,56 ton karbondioksitin son cari fiyat bedelinin ve buna dayalı kar kaybı ile her türlü zararlarının ödenmesini; teslim edilmiş olan 484,44 ton karbondioksitin sözleşmedeki standartlara aykırı olduğunu ve son olarak gönderilen ürünün davalı tarafça geri alınmasını, sözleşmedeki standartlara uygun ürün ile değiştirilmesini talep etmiştir.

Daha sonra davacı tarafından 09.04.2015 tarihinde davalı aleyhine sözleşme gereği gönderilmeyen bakiye karbondioksitin son cari fiyat bedelinin tespiti ile şimdilik 400,00 TL ve buna dayalı kar kaybının tespiti ile şimdilik 100,00 TL olmak üzere toplamda 500,00 TL.'nin ticarî faizi ile ödenmesine, pazarlama için müşteri kaybı zararının tespiti ile şimdilik 100,00 TL.'nin, sözleşme gereği yapılan yatırım zararının tespiti ile şimdilik 100,00 TL. ve bu iş için temin ve tedarik edilen araçların zararının tespiti ile şimdilik 100,00 TL.'nin ve insan kaynağı vs. zararı, ziyarı ve masraflarının tespiti ile şimdilik 200,00 TL.'nin (şimdilik toplamda 500,00 TL.'nin) tahsiline yönelik tazminat davası açılmıştır.

TARAFLARIN İDDİA VE CEVAPLARI

I. Davacı A. Tic. Ltd. Şti. vekili dava dilekçesinde özetle;

1. Müvekkili şirketinin davalı ile 01.01.2014 tarihinde sıvı karbondioksit satım sözleşmesi ve bağlı sözleşmeler imzaladığını,

2. Müvekkili şirketin sözleşmede kararlaştırılan edimini yerine getirdiğini,

3. Ancak, davalı şirketin sözleşmenin 1.2, 4.1, 6.1 ve 12 nci maddelerine aykırı olarak edimlerini yerine getirmediğini,

4. Sözleşmedeki standartlarda sözleşme konusu ürünü teslim edemediğini ve devamlı ayıplı ürün teslim ettiğini iddia ederek;

a) Öncelikle, sözleşme gereği teslim edilmeyen bakiye karbondioksitin son cari fiyat bedelinin ve buna dayalı kâr kaybının tespiti ile şimdilik 500,00 TL.'nin davalı şirketten tahsiline,

b) Müvekkili şirketinin müşteri kaybı, sözleşme gereği yapılan yatırımları ve bu iş için temin ve tedarik edilen araç ve insan kaynağı sebebiyle uğramış olduğu zararının tespiti ile şimdilik 500,00 TL.'nin tahsiline, masraf ve vekâlet ücretinin davalı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. Davalı K. A. Ş. vekilleri savunmasında;

1. Sözleşmenin bir yıllık süresinin geçtiğini,
2. Davacı tarafın TTK. m. 21/II'ye uygun bir itirazının olmadığını,
3. TTK. m. 23'teki ihbar sürelerine uymadığını, bu itibarla davacının hak düşürücü süreler içerisinde yapması gereken itirazları yerine getirmediğini,
4. Davacının sözleşmenin 6.2 nci ve 4.3 üncü maddesine aykırı olarak taahhüt ettiği miktarda ürün almadığını,
5. Davacının talep etmesine rağmen müvekkili şirketin eksik teslim ettiği bir gaz miktarından söz edilemeyeceğini,
6. Davacının kar kaybı şeklinde müsbet bir zararının varlığından da söz edilemeyeceğini,
7. Satışı gerçekleşen ürünlerin ayıplı olduğuna dair davacı iddialarının ispat edilemediğini iddia ederek, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. Davacı A. Ltd. Şti. vekili 01.06.2015 tarihli cevaba cevap dilekçesinde;

1. Davalının sözleşmenin 1.2, 4.1, 6.1 ve 12 nci maddelerine aykırı olarak taahhüdünü yerine getirmediğini,
2. Yıllık taahhüt edilen miktardaki karbondioksit müvekkiline teslim edilmediği için 6.1 inci madde gereğince eksik teslim edilen miktarı müvekkiline ödemekle yükümlü olduğunu,
3. Ürün teslim edilmediği için müvekkilinin kar kaybına uğradığını,
4. Davalı şirketin 07.01.2015 tarih ve 188 sayılı yazısı ile ürünün ayıplı olduğunu kabul ettiğini, müvekkili şirketin müşterilerinden M. Şirketi tarafından tutulan tutanağın da ürünün bozuk olduğunun bir diğer kanıtı olduğunu iddia ederek, davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

IV. Davalı K. A. Ş. vekilleri 23.06.2015 tarihli 2. cevap dilekçesinde;

1. Davacı şirketin itirazlarının TTK. m. 21/II ve 23'e aykırı olduğunu ve hak düşürücü sürenin dolduğunu,
2. Davacı şirketin taahhüt ettiği miktarın çok altında karbondioksit satın aldığını, böylece davacı tarafın sözleşmenin 6.2 nci maddesine aykırı davrandığını,

3. Davacının kusurlu olarak teslim almadığı bir üründen dolayı kar kaybının olamayacağını,

4. Davacının bir yıl boyunca sözleşmede taahhüt edilenin altında da olsa ürün alımına devam ederek ürünün kalite standartlarına uygunluğunu kabul ettiğini iddia ederek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

SÖZLEŞMENİN İLGİLİ HÜKÜMLERİ

Söz konusu sözleşmenin ürüne ilişkin 1 inci maddesinin “Karbondioksit Ürün Spesifikasyonu” başlıklı 1.2 nci maddesine göre, “Karbondioksit, ISBT (International Society of Beverage Technologists) standartlarında ürün değerlerine sahip olacaktır. Ayrıca, T. C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yayınladığı tebliğ, genelge, yönetmelik v. b. hükümlerinde bildirilen özellikleri taşıyacaktır”.

“Karbondioksit İkmali” başlıklı 4.1 inci maddesine göre, “Satıcı, 01.01.2014 – 31.12.2014 tarihleri arasında minimum 10.000 (onbin) ton, 01.01.2015 tarihinden sonra ise yıllık minimum 15.000 (on beş bin) ton karbondioksiti sözleşmenin eklerinde belirtilen koşullar dahilinde düzenli olarak ikmal etmeyi, alıcı da 01.01.2014 – 31.12.2014 tarihleri arasında minimum 10.000 (on bin) ton, 01.01.2015 tarihinden sonra ise yıllık minimum 15.000 (on beş bin) ton karbondioksiti sözleşme ve eklerinde belirtilen koşullar dahilinde düzenli olarak satın almayı taahhüt eder.”.

“Miktar Yükümlülükleri” başlıklı 6.1 inci maddesine göre, “Satıcı 4.1 maddede bildirilen yıllık taahhüt miktarı kadar karbondioksiti sözleşme koşulları dahilinde alıcıya teslim etmezse, eksik teslim edilen gaz miktarının son cari fiyat bedelini alıcıya öder. Satıcı bunu kabul eder”.

6.2 nci maddesinde “Alıcı, 4.1 maddede bildirilen yıllık taahhüt miktarının altında alım yaparsa eksik kalan karbondioksit miktarının son cari fiyat bedelini satıcıya öder. Alıcı bunu kabul eder.” hükmü yer almaktadır.

TESPİTLER

1. Davacı tarafından dava dilekçesinde davanın konusu “sözleşme gereği belirsiz alacak, zararın tazmini, alacak hk.” olarak nitelendirilmiştir. Öte yandan, aynı dilekçenin talep ve sonuç kısmında “fazlaya dair talep ve dava haklarımız saklı kalmak kaydıyla” şeklinde bir ifade yer almaktadır.

2. Karbondioksitin 2014 yılı için yıllık enflasyon oranında (% 8, 17 TL) arttırılması sonucunda 2015 yılı için son cari fiyat bedeli 173,072 TL olarak tespit edilmiştir.